

Bogosmila Avčič . Bogachnik . Neda Dobovišek . Nadja Furlan Lorbek .
Jana Gojanović Ruzer . Martina Hrnčič Pehani . Alenka Lesarč Jeršek .
Sonja Miculini . Katarina Bebler . Metka Dolenc .

Katarina Bebler

Lanciano, 1942

Katarina Bebler se je za arhitekturo začela zanimati že v gimnazijskih letih. Po uspešno končani klasični gimnaziji na ljubljanskih Poljanah se je v študijskem letu 1960/61 vpisala na Fakulteto za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo (FAGG), kjer je aktivno sodelovala v študentskem življenju in se udeležila več strokovnih ekskurzij, mdr. v Grčijo in Firence. V študijskem letu 1960/61 je bila med prvimi študenti, vpisanimi na reformirani študij oblikovanja smer B, ki jo je ustanovil tedanji predstojnik oddelka za arhitekturo profesor Edvard Ravnikar. Pod njegovim mentorstvom je leta 1966 diplomirala s projektom „Motel Razdrto“ ob takratni glavni cesti Ljubljana–Koper. Njena strokovna pot se je začela že po drugem letniku univerzitetnega študija julija 1963 v podjetju Slovenijaprojekt, kjer je v biroju arhitekta Savina Severja mdr. sodelovala tudi z izkušenimi arhitektkami, kot so Rozalija Mulec, Metka Deu, Vesna Vesel in Andreja Petrič. Severjev biro je sodil med vodilne in najbolj inovativne načrtovalce industrijske arhitekture v Jugoslaviji. Prvi načrt, ki ga je ustvarila pod Severjevim vodstvom, je bil tloris temeljev tiskarne Mladinska knjiga, nato pa je sodelovala pri vseh nadaljnjih projektih tega biroja, ki mu je ostala zvesta do upokojitve.

She became interested in architecture already during her secondary school years. After graduating from the Poljane classical grammar school in Ljubljana, she enrolled at the Faculty of Architecture and Civil and Geodetic Engineering (FAGG) in the academic year 1960/61, where she actively participated in the student life and took part in several expert excursions, including to Greece and Florence. That year, she was one of the first students to enrol in the reformed B course of design studies, established by the head of the Department of Architecture at the time, Professor Edvard Ravnikar. Under his mentorship, she graduated in 1966 with the project “Motel Razdrto” along what was then the main road between Ljubljana and Koper. Katarina Bebler’s professional career began as soon as after the second year of her university studies: in July 1963, she started working at the Slovenijaprojekt company in the office of the architect Savin Sever, where she collaborated with experienced architects such as Rozalija Mulec, Metka Deu, Vesna Vesel, and Andreja Petrič. Sever’s office was one of the leading and most innovative industrial architecture designers in Yugoslavia. The first design she created under Sever’s supervision was the floor plan for the foundations of the Mladinska knjiga printing house. Later, she was involved in all the subsequent projects of this architectural office, to which she remained loyal until her retirement.

Dela (izbor) / Works (selection)

- Tiskarna Mladinska knjiga / Mladinska knjiga printing house (avtor / author Savin Sever), Dunajska cesta / street 123, Ljubljana, 1963–1966
- Stolpnici Astra in Commerce z veleblagovnico / Astra and Commerce skyscrapers with a department store (avtor / author Savin Sever), Dunajska cesta 47–53, Ljubljana, 1963–1967
- Garažne hiše Triplex / Triplex parking garages (avtor / author Savin Sever), 1966–1970
- Tehnični center AMZS / AMZS Technical Centre (avtor / author Savin Sever), Dunajska cesta 128, Ljubljana, 1967–1968
- Veleblagovnica Merkur / Merkur department store (avtor / author Savin Sever), Dunajska cesta, Ljubljana, 1968–1970
- Garažna hiša TGH-48/Garažna hiša na Poljanah / TGH-48 parking garage/Poljane district parking garage (avtor / author Savin Sever), Ambrožev trg 4, Ljubljana, 1969
- Razstaviščni objekt Gorenjskega sejma / Gorenjski sejem fair exhibition building (avtor / author Savin Sever), Kranj, 1970–1971
- Tiskarna Jože Moškrič / Jože Moškrič printing house (avtor / author Savin Sever), Ljubljana, 1974–1977
- Paviljon za tehnične preglede AMZS / AMZS Technical Vehicle Inspection pavilion (avtor / author Savin Sever), Ljubljana, 1980–1981
- Portalni objekt predora Karavanke / Karavanke tunnel portal building (avtor / author Savin Sever), Hrušica, Jesenice, 1991

Tiskarna Mladinska knjiga, Ljubljana, 1963–1966

To je prvi projekt, pri katerem je arhitektka sodelovala z Birojem Savina Severja. Objekt tiskarne Mladinska knjiga temelji na repetitiji. Gre za horizontalno nizanje modulov, ki spominja na tekoči trak. Sestavljeni so iz betonskih nosilnih profilov, opečnega polnila, stekla v zgornjem in spodnjem pasu in dvokapnih svetlobnikov, ki potekajo vzdolž celotne dolžine ravne strehe. Katarina Bebler je narisala tloris temeljev celotne stavbe.

© MAO. Foto: Janez Kalinik

Poslovno-trgovski kompleks Astra, Ljubljana, 1963–1967

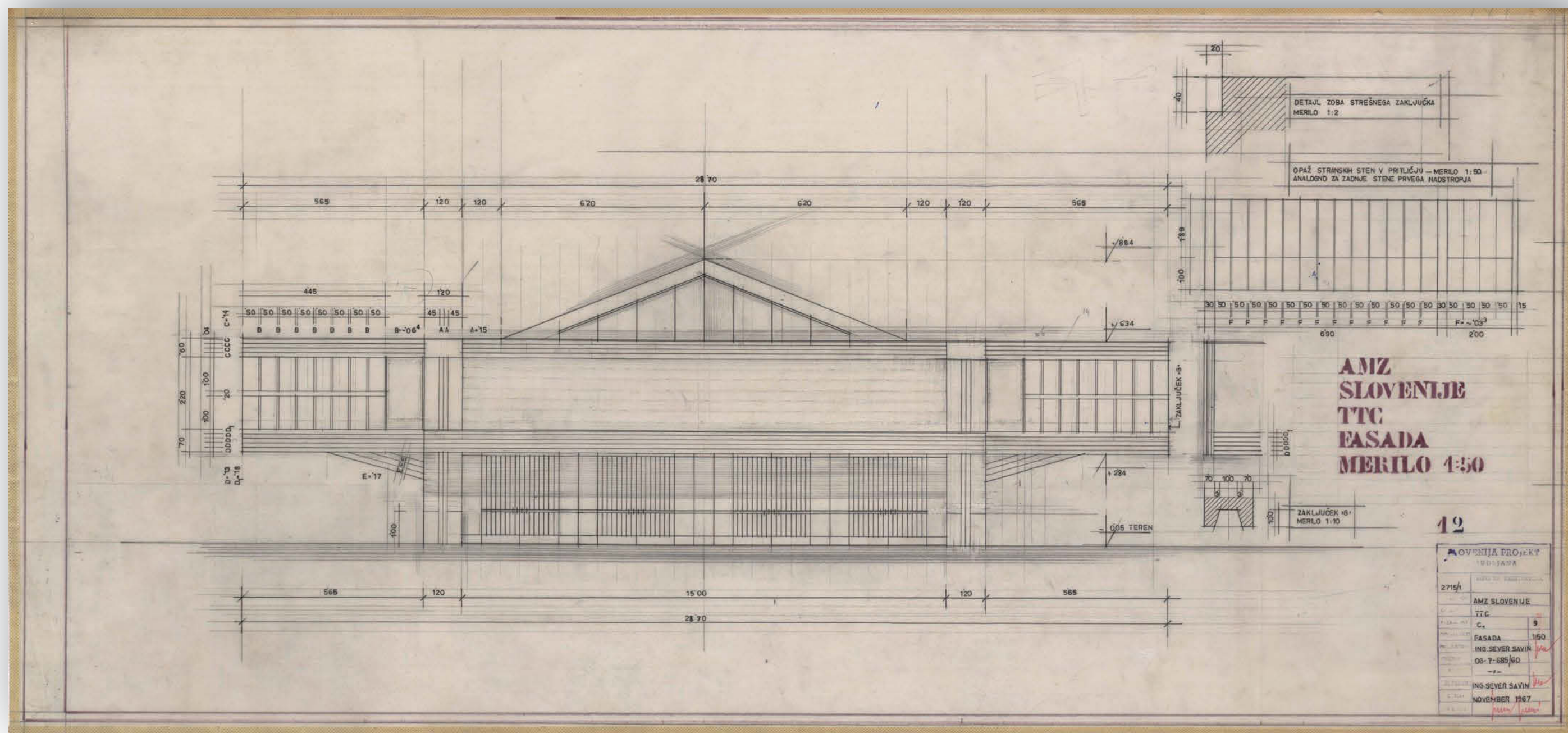
Trgovsko-poslovni center Astra predstavlja nadaljevanje urbanistične vizije poslovnega središča ob glavni mestni magistrali. Sestavljen je iz dveh poslovnih stolpnic (1967) in dveh trgovskih objektov (1970). Arhitekt je ustvaril kontrast med visokimi stolpniciami, ovitimi v stekleno mrežo, in nižjimi trgovskimi paviljoni, povezanimi z enotno mrežo oken.

Foto: Milan Kembo

Tehnični center AMZS, Ljubljana, 1967–1968

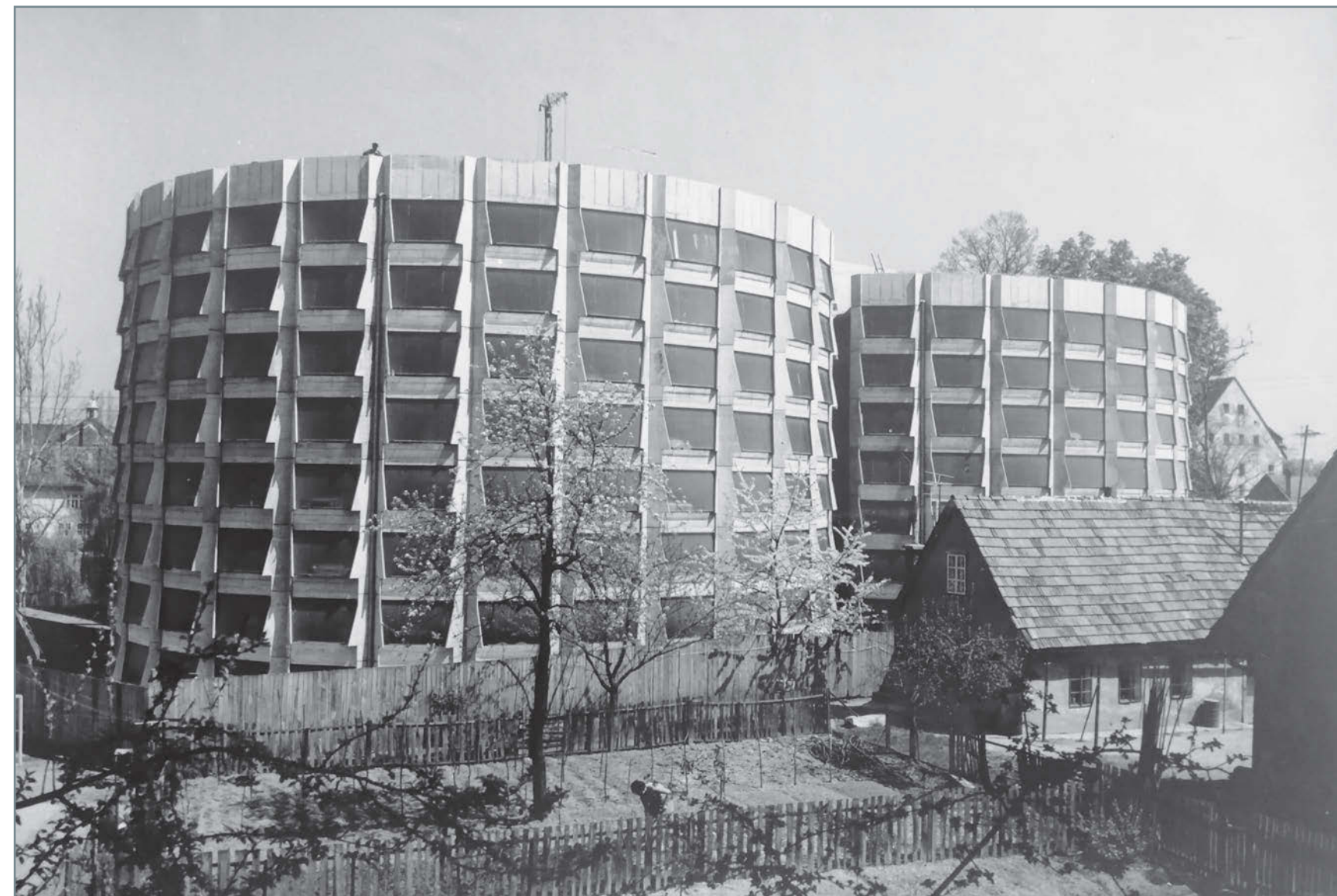
Arhitekt Savin Sever je zasnoval paviljon AMZS Slovenije kot inovativen servisni objekt ob ljubljanski mestni vpadnici. Sestavljen iz različnih vsebin, vključuje informacijski biro, službo za pomoč na cesti, testirni servis in društvene prostore AMZS. Struktura z vidnim betonom, konzolnimi krili in dvokapno streho odraža Severjevo racionalno konstrukcijo, ki povezuje paviljon z avtomobilskim okoljem.

© MAO. Foto: Janez Kalinik

Garažna hiša na Poljanah, Ljubljana, 1969

TGH-48 kompleks je edinstvena garažna hiša, postavljena ob reki in ob robu mestnega središča in predstavlja inovativno arhitekturno rešitev. Zgradba je oblikovana kot dva prekrivajoča se valja z vrsto garažnih prostorov in industrijskim steklom za svetlobo. Notranjost vključuje dvopasovno cesto v obliki osemnajstice, kar ustvarja dinamično igro svetlobe in senc.

© MAO. Foto: Janez Kalinik

Portalni objekt predora Karavanke, Hrušica, Jesenice, 1991

Karavanški predor vključuje portalni objekt arhitekta Savina Severja, ki ga sestavljata vhod in prezračevalni sistem. Predstavlja simbolni zaključek avtoceste od Beograda proti nekoč zahodnemu svetu in avtocestni povezavi z Avstrijo.

Foto: Milan Kembo

Viri / Sources: Arhiv Univerze v Ljubljani; Arhiv Fakultete za arhitekturo UL; MAO, Arhitekturna zbirka; Zasebni arhiv Katarine Bebler; Savin Sever, Metka Dolenc, Aleš Vodopivec, *Savin Sever arhitekt*, Ljubljana 2003; Nataša Koselj, *Docomomo Slovenija – 100*, Ljubljana 2010, str. 71–82; NONUMENT!: Mladinska Knjiga Printing House, (<https://nonument.org/nonuments/mladinska-knjiga-printing-house/>) (14. 11. 2023); Savin Sever: Zgodba neke arhitekture, dokumentarni film, 11. 8. 2015, <https://365.rtvsl.si/arhiv/pozabljeni-slovinci/174354929> (14. 11. 2023); Architectuul: Savin Sever, <https://architectuul.com/architect/savin-sever> (dostop 28. 11. 2023).

Besedilo / Text: Lara Boštjančič.

V ospredje: slovenske arhitektke, gradbenice in oblikovalke